C/2026/3925

1.9.2026.

PADOMES IETEIKUMS

(2026. gada 10. jūlijs),

par Itālijas ekonomikas, sociālo, nodarbinātības, strukturālo un budžeta politiku

(C/2026/3925)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/1263 (2024. gada 29. aprīlis) par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 ([1]), un jo īpaši tās 3. panta 3. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību ([2]), un jo īpaši tās 6. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

tā kā:

(1) Regulā (ES) 2024/1263 ir precizēts, ka ekonomikas pārvaldības sistēmas mērķi ir veicināt stabilas un ilgtspējīgas publiskās finanses, ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi un noturību, izmantojot reformas un investīcijas, un novērst pārmērīgu valdības budžeta deficītu. Regulā noteikts, ka Padome un Komisija Eiropas pusgada kontekstā veic daudzpusēju uzraudzību saskaņā ar Līgumā par Eiropas Savienības darbību (LESD) izklāstītajiem mērķiem un prasībām. Eiropas pusgads jo īpaši ietver konkrētām valstīm adresētu ieteikumu formulēšanu un to īstenošanas uzraudzību.

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1263 (2024. gada 29. aprīlis) par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (OV L, 2024/1263, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību (OV L 306, 23.11.2011., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj).

(2) 2025. gada 25. novembrī Komisija pieņēma atzinumu par Itālijas 2026. gada budžeta plāna projektu. Tajā pašā dienā Komisija, pamatojoties uz Regulu (ES) Nr. 1176/2011, pieņēma 2026. gada brīdināšanas mehānisma ziņojumu, kurā Itālija bija minēta starp tām dalībvalstīm, par kurām būs jāizstrādā padziļināts pārskats. Komisija pieņēma arī ieteikumu attiecībā uz Padomes ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku, ieteikumu attiecībā uz Padomes ieteikumu par cilvēkkapitālu Eiropas Savienībā, kā arī priekšlikumu attiecībā uz 2026. gada vienoto nodarbinātības ziņojumu, kurā analizēta nodarbinātības pamatnostādņu un Eiropas sociālo tiesību pīlāra principu īstenošana. Ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku ([3]) Padome pieņēma 2026. gada 21. aprīlī un vienoto nodarbinātības ziņojumu un ieteikumu par cilvēkkapitālu – 2026. gada 9. martā.

(3) Komisija 2025. gada 29. janvārī publicēja Konkurētspējas kompasu – stratēģisku satvaru, kura mērķis ir nākamajos piecos gados palielināt Savienības globālo konkurētspēju. Tajā ir noteikts, ka trīs pārmaiņu imperatīvi, proti, inovācija, dekarbonizācija un konkurētspēja, kā arī drošība, ir būtiski ilgtspējīgas ekonomikas izaugsmes pīlāri. Kopš Konkurētspējas kompasa publicēšanas tas ir izmantots Eiropas pusgada darbā, proti, ar tā palīdzību ir nodrošināts, ka dalībvalstu ekonomikas politika atbilst ES stratēģiskajiem mērķiem un ka tiek izveidota vienota pieeja ekonomikas pārvaldībai, kas visā Savienībā veicina ilgtspējīgu izaugsmi, inovāciju un noturību.

(4) 2026. gadā Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgada norise turpinās vienlaikus ar Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) noslēguma posma īstenošanu ([4]). Atveseļošanas un noturības plāniem (ANP) līdztekus kohēzijas politikas finansējumam ir bijusi būtiska nozīme, lai rezultatīvi sasniegtu Eiropas pusgada politikas prioritātes, jo šie plāni bija nepieciešami, lai efektīvi pievērstos visām problēmām, kas konstatētas iepriekšējos ciklos konkrētām valstīm adresētajos attiecīgajos ieteikumos, vai arī būtiskai to daļai, un Eiropas kohēzijas politikas finansētajās programmās bija jāņem vērā konkrētai valstij adresētie ieteikumi. Tuvojoties ANM darbības beigām, joprojām ir būtiski saglabāt un izmantot ANM ietvaros atbalstītās un īstenotās reformas un investīcijas, jo īpaši tās, kas palīdz risināt konkrētām valstīm adresētajos ieteikumos konstatētās problēmas.

(5) Komisija 2026. gada 3. jūnijā publicēja 2026. gada ziņojumu par Itāliju. Tajā tika izvērtēts, kā Itālija īstenojusi 2025. gada konkrētai valstij adresētos ieteikumus un kā tā īsteno ANP. Pamatojoties uz minēto izvērtējumu, ziņojumā par valsti tika identificētas visneatliekamākās problēmas, ar kurām saskaras Itālija. Tajā bija arī novērtēts Itālijas progress Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanā un Savienības pamatmērķrādītāju sasniegšanā nodarbinātības, prasmju un nabadzības, kā arī sociālās atstumtības mazināšanas jomā, kā arī progress Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā.

([3]) OV C, C/2026/2434, 28.4.2026., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj.
([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu (OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

(6) Komisija saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 5. pantu izstrādāja padziļināto pārskatu par Itāliju. Komisijas dienesti minētās regulas piemērošanas nolūkiem sagatavoja novērtējumu par Itālijas makroekonomisko neaizsargātību, un tā galvenie konstatējumi tika publicēti 2026. gada 20. maijā ([5]). Komisija 2026. gada 3. jūnijā secināja, ka Itālijā pastāv makroekonomikas nelīdzsvarotība. Konkrētāk, Itālija saskaras ar tādu neaizsargātību, kas saistīta ar lielu valdības parādu un vāju produktivitātes pieaugumu un kurai ir pārrobežu nozīme, savukārt, lai mazinātu minēto neaizsargātību, joprojām ir būtiski turpināt un efektīvi īstenot izaugsmi veicinošas reformas un investīcijas, kā arī piesardzīgu fiskālo nostāju. Valdības parāds kā daļa no IKP pēc pandēmijas samazinājās, bet 2024. gadā un vēlreiz 2025. gadā palielinājās, ņemot vērā nominālā IKP pieauguma palēnināšanos, mājokļu renovācijai paredzēto iepriekšējo gadu nodokļu kredītu novēloto ietekmi un joprojām ievērojamo valdības budžeta deficītu. Paredzams, ka valdības parāda attiecība 2026. un 2027. gadā turpinās palielināties. Pēdējā laikā darba ražīgums ir samazinājies, un sagaidāms, ka atveseļošanās 2026.–2027. gadā būs mērena, turpinot ierobežot potenciālo IKP pieaugumu un tādējādi kavējot valdības parāda attiecības samazināšanos. Bankas ir ievērojami uzlabojušas savu aktīvu kvalitāti un rentabilitāti un samazinājušas ieņēmumus nenesošos aizdevumus, taču joprojām bažas rada lielā valsts un banku saikne, jo banku turējumā ir liels valsts parāds kā daļa no to aktīviem, jo īpaši mazāk nozīmīgām iestādēm un kooperatīvajām bankām. Darba tirgus ir turpinājis uzlaboties, bet šķiet, ka darbaspēka potenciāls netiek pilnībā izmantots. Ir veikti pasākumi, lai novērstu ilgstošo neaizsargātību, taču, neraugoties uz nesenajiem plašajiem reformu pasākumiem, vēl ir jāpanāk ievērojams produktivitātes pieaugums. Raugoties nākotnē, izaugsmi veicinošu reformu un investīciju pastāvīga un efektīva īstenošana kopā ar piesardzīgu fiskālo nostāju joprojām ir būtiska, lai uzlabotu produktivitātes pieaugumu un samazinātu valdības parāda attiecību pret IKP.

(7) Padome 2025. gada 21. janvārī pēc Komisijas novērtējuma un ieteikuma pieņēma ieteikumu, ar ko apstiprina Itālijas valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu ([6]). Plāns aptver 2025.–2029. gadu un paredz fiskālo korekciju septiņu gadu garumā. Padome ieteica šādus neto izdevumu maksimālos pieauguma tempus: 1,3 % 2025. gadā, 1,6 % 2026. gadā, 1,9 % 2027. gadā, 1,7 % 2028. gadā un 1,5 % 2029. gadā, kas atbilst maksimālajam kumulatīvajam pieauguma tempam, kurš aprēķināts, atsaucoties uz 2023. bāzes gadu, proti, - 0,7 % 2025. gadā, 0,9 % 2026. gadā, 2,8 % 2027. gadā, 4,6 % 2028. gadā un 6,2 % 2029. gadā. 2025.–2026. gadā šie maksimālie neto izdevumu pieauguma tempi sakrīt ar koriģējošo virzību, ko Padome ieteikusi 2025. gada 21. janvārī saskaņā ar LESD 126. panta 7. punktu, lai novērstu pārmērīga budžeta deficīta situāciju ([7]). Pamatojoties uz Komisijas 2026. gada 3. jūnija novērtējumu par efektīvu rīcību ([8]), pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra attiecībā uz Itāliju tiek uz laiku atlikta.

(8) Krievijas agresijas karš pret Ukrainu un tā sekas ir eksistenciāls pārbaudījums Eiropas Savienībai. Komisija ir aicinājusi dalībvalstis koordinēti pieprasīt Stabilitātes un izaugsmes pakta valsts izņēmuma klauzulas iedarbināšanu, lai atbalstītu ES centienus panākt strauju un būtisku aizsardzības izdevumu palielinājumu ([9]), un Eiropadome 2025. gada 6. marta sanāksmē atzinīgi novērtēja šo priekšlikumu. Dalībvalstis joprojām var pieprasīt valsts izņēmuma klauzulas aktivizēšanu jebkurā laikā līdz 2028. gadam, ja tās atbilst Regulas (ES) 2024/1263 26. pantā noteiktajiem kritērijiem.

([5]) SWD(2026) 139 final.

([6]) Padomes Ieteikums (2025. gada 21. janvāris), ar ko apstiprina Itālijas vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu (OV C, C/2025/651, 10.2.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/651/oj).

([7]) Padomes Ieteikums par pārmērīga budžeta deficīta situācijas novēršanu Itālijā, pieņemts 2025. gada 21. janvārī. Visi dokumenti par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru Itālijā ir atrodami šādā tīmekļa vietnē: Itālija – Ekonomika un finanses – Eiropas Komisija.

([8]) Komisijas Paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Centrālajai bankai, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai, Reģionu komitejai un Eiropas Investīciju bankai "2026. gada Eiropas pusgads – pavasara pakete" (COM(2026) 200 final).

([9]) Komisijas paziņojums "Iespējas rašana palielināt aizsardzības izdevumus Stabilitātes un izaugsmes pakta ietvaros" (Brisele, 19.3.2025., C(2025) 2000 final).

(9) Itālija 2026. gada 30. aprīlī iesniedza savu 2026. gada progresa ziņojumu ([10]), kurā iztirzāja neto izdevumu ieteikto maksimālo pieauguma tempu ievērošanu un tādu reformu un investīciju īstenošanu, kas ir korekcijas perioda pagarināšanas pamatā, un tādu reformu un investīciju īstenošanu, ar ko reaģē uz galvenajām problēmām, kuras konstatētas Eiropas pusgada konkrētai valstij adresētajos ieteikumos. Gada progresa ziņojums atspoguļo arī Itālijas pienākumu divreiz gadā ziņot par panākto progresu atveseļošanas un noturības plāna īstenošanā saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 27. pantu. Ziņojums par darbībām, kas veiktas saskaņā ar pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru, ir iekļauts gada progresa ziņojumā.

(10) Reālā IKP pieaugums 2025. gadā bija 0,5 %, un SPCI inflācija bija 1,7 %. Komisijas 2026. gada pavasara prognozē paredzēts, ka reālais IKP 2026. gadā palielināsies par 0,5 % un 2027. gadā par 0,6 %, taču SPCI inflācija 2026. gadā plānota 3,2 % apmērā un 2027. gadā 1,8 % apmērā.

(11) Saskaņā ar *Eurostat* sniegtajiem datiem ([11]) Itālijas vispārējās valdības budžeta deficīts samazinājās no 3,4 % no IKP 2024. gadā līdz 3,1 % no IKP 2025. gadā, savukārt primārais pārpalikums palielinājās no 0,5 % no IKP līdz 0,8 % 2025. gadā. Pamatojoties uz politikas pasākumiem, kas bija zināmi prognozes termiņa datumā, Komisijas 2026. gada pavasara prognozē paredzēts, ka deficīts 2026. un 2027. gadā būs 2,9 % no IKP. Deficīta samazinājums 2026. gadā galvenokārt atspoguļo mazākus izdevumus mājokļu renovācijas nodokļu kredītiem, savukārt paredzams, ka citi izdevumu posteņi, tostarp publiskās investīcijas, kopā ar nodokļu ieņēmumiem turpinās palielināties.

(12) Saskaņā ar Komisijas aplēsēm fiskālā nostāja ([12]), kas ietver gan valsts, gan ES finansētos izdevumus, 2025. gadā bija ierobežojoša, proti, 0,3 % no IKP. Tiek prognozēts, ka tā būs ierobežojoša, proti, 0,3 % no IKP 2026. gadā un 0,5 % no IKP 2027. gadā.

(13) Saskaņā ar *Eurostat* sniegtajiem datiem ([13]) Itālijas vispārējās valdības parāds pieauga no 134,7 % no IKP 2024. gada beigās līdz 137,1 % no IKP 2025. gada beigās. Parāda attiecības pieaugums 2025. gadā galvenokārt atspoguļo ievērojamas aizņēmumu vajadzības, kas saistītas ar novēloto ietekmi uz naudas plūsmu, ko rada nodokļu kredīti mājokļu renovācijai, kuri ietekmēja iepriekšējo gadu deficītu. Pamatojoties uz prognozes termiņa datumā zināmajiem politikas pasākumiem, Komisijas 2026. gada pavasara prognozē paredzēts, ka parāda attiecība pret IKP līdz 2026. gada beigām palielināsies līdz 138,5 % un līdz 2027. gada beigām – līdz 139,2 %. Palielinājums 2026. un 2027. gadā galvenokārt atspoguļo novēloto ietekmi uz naudas plūsmu, ko rada nodokļu kredīti mājokļu renovācijai, savukārt primāro pārpalikumu parādu samazinošā ietekme joprojām ir ierobežota.

(14) Saskaņā ar Komisijas 2026. gada pavasara prognozi, kopējie vispārējās valdības aizsardzības izdevumi Itālijā 2025. gadā bija 1,3 % no IKP, un tiek prognozēts, ka 2026. gadā tie būs 1,2 % no IKP ([14]).

([10]) 2026. gada progresa ziņojumi ir pieejami https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

([11]) *Eurostat* euro rādītāji, 22.4.2026.

([12]) Fiskālā nostāja tiek definēta kā vispārējās valdības pamata budžeta stāvokļa izmaiņas pret iepriekšējo gadu. Tās mērķis ir novērtēt ekonomikas stimulu, ko rada fiskālā politika – gan tā, kas attiecas uz valsts finansējumu, gan tā, kas attiecas uz finansējumu no ES budžeta. Fiskālā nostāja tiek mērīta kā starpība starp i) vidēja termiņa potenciālo izaugsmi un ii) primāro izdevumu izmaiņām, atskaitot diskrecionāros ieņēmumu pasākumus un ietverot izdevumus, ko finansē ar neatmaksājamu atbalstu (dotācijām) no Atveseļošanas un noturības mehānisma un citiem Savienības fondiem.

([13]) *Eurostat* euro rādītāji, 22.4.2026.

([14]) NATO aizsardzības izdevumu definīcija atšķiras no valdības funkciju klasifikācijā (*COFOG*) lietotās aizsardzības izdevumu definīcijas. Turklāt atšķirības varētu izraisīt arī izdevumu, jo īpaši ar militāro ekipējumu saistītu izdevumu, ierakstīšanas laiks, tāpēc ka NATO pārskatos netiek ievēroti nacionālo kontu noteikumi par ierakstīšanas laiku.

(15) Savienība joprojām saskaras ar energoapgādes traucējumu un paaugstināta cenu svārstīguma risku, ko saasina ģeopolitiskā spriedze, kura ietekmē globālos naftas un gāzes tirgus. 2022.–2023. gada enerģētiskās krīzes laikā gūtā pieredze liecina, ka plaši pasākumi, kas nav mērķorientēti, rada lielas fiskālās izmaksas un ir sociāli un ekonomiski neefektīvi. Kopš 2026. gada februārī sākās karš Tuvajos Austrumos, Itālija ir pieņēmusi fiskālās politikas pasākumus, lai mazinātu augsto enerģijas cenu ietekmi uz mājsaimniecībām un uzņēmumiem ([15]). Tie ietver nemērķtiecīgu akcīzes nodokļa samazinājumu degvielai, kura termiņš beidzas 2026. gada 22. maijā, un nodokļu kredītu, kas paredzēts autotransporta, zvejniecības un lauksaimniecības uzņēmumiem un kura termiņš beidzas 2026. gada 31. maijā. Saskaņā ar Komisijas 2026. gada pavasara prognozi šo pasākumu fiskālās izmaksas 2026. gadā veidos aptuveni 0,1 % no IKP. Komisija lēš, ka šiem pasākumiem, ja tie paliktu spēkā līdz 2026. gada beigām, fiskālās izmaksas 2026. gadā sasniegs 0,3 % no IKP.

(16) Pamatojoties uz Komisijas aprēķiniem, neto izdevumi Itālijā 2025. gadā pieauga par 1,5 % un 2024. un 2025. gada kumulatīvais samazinājums bija 0,6 %. Neto izdevumu pieaugums 2025. gadā ir lielāks par ieteikto maksimālo pieauguma tempu un atbilst novirzei 0,1 % apmērā no IKP gada griezumā. Aplūkojot 2024. un 2025. gadu kopā, tiek prognozēts, ka neto izdevumu kumulatīvais pieauguma temps nedaudz pārsniegs ieteikto maksimālo pieauguma tempu, kas kumulatīvā izteiksmē atbilst novirzei mazāk nekā 0,1 % apmērā no IKP.

(17) Pamatojoties uz Komisijas aprēķiniem, tiek prognozēts, ka neto izdevumi Itālijā 2026. gadā pieaugs par 1,4 % un 2024., 2025. un 2026. gada kumulatīvais pieaugums būs 0,8 %. Prognozētais neto izdevumu pieaugums 2026. gadā ir mazāks par ieteikto maksimālo pieauguma tempu. Aplūkojot 2024., 2025. un 2026. gadu kopā, prognozētais neto izdevumu kumulatīvais pieauguma temps arī ir mazāks par ieteikto maksimālo pieauguma tempu.

(18) Ieteikumā, ar ko apstiprina Itālijas vidēja termiņa plānu, ir precizēts reformu un investīciju kopums, kas ir pamatā korekcijas perioda pagarināšanai, kā arī to īstenošanas grafiks. Ņemot vērā Itālijas gada progresa ziņojumā sniegto informāciju, Komisija konstatē, ka šo reformu un investīciju galveno posmu īstenošana, kas bija jāveic līdz 2026. gada 30. aprīlim, kopumā norit sekmīgi. Attiecībā uz galveno posmu, kas bija jānoslēdz līdz 2025. gada 4. ceturksnim un kas saistīts ar publisko izdevumu pieaugumu pētniecībai un izstrādei, ko mērī kā pētniecības un izstrādes izdevumus *GERD* izteiksmē no IKP, jaunākie pieejamie *Eurostat* statistikas dati attiecas uz 2024. gadu. Tomēr Itālijas iestāžu sniegtās provizoriskās aplēses liecina, ka paredzams, ka pētniecības un izstrādes izdevumi *GERD* izteiksmē 2025. gadā būs sasnieguši 0,59 % no IKP, tātad, šķiet, ka mērķrādītājs tiks sasniegts. Komisija uzskata, ka kopumā Itālija ir apmierinoši izpildījusi savas saistības ([16]).

(19) Neraugoties uz pēdējos gados īstenotajiem strukturālajiem pasākumiem, Itālijas nodokļu sistēma joprojām lielā mērā balstās uz darbaspēka nodokļiem, kas nodrošina lielāko ieguldījumu nodokļu attiecībā pret IKP, kura pārsniedz ES vidējo rādītāju. Nodokļu īpatsvars darbaspēka izmaksās ir augstāks par ES vidējo rādītāju neprecētām personām, kuras saņem vidējo algu, un zemāks par to zema atalgojuma saņēmējiem, un abas vērtības 2025. gadā nedaudz palielinājās. Īpaši režīmi pašnodarbinātām personām un arvien plašāka pagaidu vienotas likmes iedzīvotāju ienākuma nodokļa izmantošana padara nodokļu sistēmu ļoti sarežģītu, vājina progresivitāti un samazina nodokļu bāzi, tādējādi radot ievērojamus ieņēmumu zaudējumus. Turklāt, neraugoties uz ievērojamu samazinājumu, videi kaitīgas subsīdijas joprojām ir lielas, un nodokļu izdevumi, tostarp PVN izdevumi, tiek plaši izmantoti. Kopumā darbaspēka nodokļu sloga turpmāka novirzīšana uz citiem nepietiekami izmantotiem ieņēmumu avotiem, kas mazāk kaitē izaugsmei, palīdzētu palielināt ekonomisko potenciālu. Turklāt transportlīdzekļu nodokļu pārveidošana, lai precīzi atspoguļotu CO2 emisijas, jo īpaši ļoti pārslogotās pilsētās, varētu palīdzēt finansēt ilgtspējīgas mobilitātes infrastruktūru, samazinot lielo atkarību no autotransporta. Neraugoties uz neseno reformu, ir iespējams vēl vairāk samazināt nodokļu atvieglojumus uzņēmumu endotermiskajām automašīnām. Visbeidzot, nodokļu nemaksāšana joprojām ir augsta, jo īpaši PVN jomā un pašnodarbināto personu vidū, neraugoties uz pēdējos gados veiktajiem vērienīgajiem pretpasākumiem, tostarp saskaņā ar ANP. Ieņēmumu aģentūras par 2026. gada pirmajiem pieciem mēnešiem sniegtie dati liecina par dažiem pozitīviem rezultātiem. Tajā pašā laikā nesenie pasākumi, kas līdzīgi nodokļu amnestijai, var būt neproduktīvi nodokļu saistību izpildes ziņā.

([15]) Tas atspoguļo situāciju Komisijas 2026. gada pavasara prognozes termiņa datumā (2026. gada 4. maijs).

([16]) Komisijas Paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Centrālajai bankai, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai, Reģionu komitejai un Eiropas Investīciju bankai "2026. gada Eiropas pusgads – pavasara pakete" (COM(2026) 200 final).

(20) Kadastrālās vērtības vēl nav sistemātiski tuvinātas tirgus vērtībām. Tomēr Itālija savā vidēja termiņa fiskāli strukturālajā plānā (VTFSP) ir apņēmusies atjaunināt kadastrālās vērtības īpašumiem, kas vēl nav iekļauti reģistrā, un ēkām, kuras ir guvušas labumu no publiskām energoefektivitātes shēmām un/vai mājokļu renovācijas intervencēm. Galvenās dzīvesvietas ir atbrīvotas no regulāriem īpašuma nodokļiem gandrīz visās īpašuma kategorijās. Tas rada zemus ieņēmumus no īpašumiem vietējā līmenī, tostarp pilsētās, kuras saskaras ar mājokļu cenu pieejamības problēmu. Aptuveni desmitajā daļā Itālijas provinču īres izmaksas veido vairāk nekā vienu trešdaļu no vidējās algas, neraugoties uz to, ka pastāv regulēta īres maksa. Itālijā ir zems sociālo mājokļu īpatsvars, ierobežots valsts mājokļu fonds un ļoti gari gaidīšanas saraksti. Itālijai ir raksturīgs arī liels neapdzīvotu mājokļu īpatsvars un liels īstermiņa īres mājokļu īpatsvars. Pienākumi ir sadalīti starp valsts un vietējā līmeņa pārvaldes iestādēm, savukārt visaptverošas valsts koordinācijas sistēmas nav. Struktūrfondu trūkums vēl vairāk ierobežoja mājokļu politikas efektivitāti. Valdība nesen pieņēma "*Piano Casa*", taču tā novērtējums un īstenošana joprojām ir ļoti agrīnā posmā.

(21) Paredzams, ka turpmākajos gados ievērojamais fiskālais spiediens negatīvi ietekmēs publiskās finanses, tostarp pieaugs izmaksas, kas saistītas ar demogrāfiskajām norisēm. Proti, ievērojamu daļu publisko resursu absorbē vecuma pensijas un parāda apkalpošanas izmaksas, ierobežojot fiskālo telpu citām prioritātēm. Publiskās investīcijas ir ievērojami palielinājušās salīdzinājumā ar pirmspandēmijas līmeni, ko atbalsta arī ANM. Tajā pašā laikā izdevumi dažās izaugsmi veicinošās politikas jomās, tostarp izglītībā un veselības aprūpē, kā daļa no kopējiem izdevumiem salīdzinājumā ar 2019. gadu ir samazinājušies. Saskaņā ar jauno tiesisko regulējumu ministrijām ir jāveic detalizēts izdevumu politikas novērtējums saskaņā ar jaunajiem "Izdevumu analīzes un izvērtēšanas plāniem" atbilstoši VTFSP saistībām. Lai uzlabotu publisko izdevumu efektivitāti un kvalitāti Itālijā, būs ļoti svarīgi rūpīgi īstenot jauno novērtēšanas sistēmu un veikt turpmākus efektīvus politikas pasākumus, balstoties uz izvērtēšanas rezultātiem.

(22) Itālija ir viena no tām dalībvalstīm, kur ir visvairāk gados vecu iedzīvotāju, ir zemākais dzimstības koeficients un to sieviešu vecums, kuras dzemdē pirmo bērnu, ir augstāks par vidējo. Intelektuālā darbaspēka emigrācija turpinās, un daudzi gados jauni, augsti kvalificēti iedzīvotāji meklē labākas iespējas ārvalstīs, savukārt Itālijai ir grūti piesaistīt un noturēt talantus. Darbspējīgā vecuma iedzīvotāju skaita samazināšanos pasliktina pastāvīgi zemā sieviešu un jauniešu līdzdalība darba tirgū. Lai gan labi pārvaldīta likumīga migrācija varētu mazināt demogrāfiskās lejupslīdes sekas īstermiņā un vidējā termiņā, holistiskākai, strukturālākai pieejai būtu jāsniedzas tālāk par finansiāliem stimuliem, lai radītu labvēlīgu vidi bērnu audzināšanai, izmantojot stabilas darbvietas, nodarbinātības politiku un pieņemot plašākus pasākumus, lai veicinātu sieviešu un jauniešu līdzdalību darba tirgū, vienlaikus piesaistot un noturot kvalitatīvus talantus. Paredzams, ka ar novecošanu saistītie izdevumi palielināsies, negatīvi ietekmējot publiskās finanses. Neraugoties uz 2011. gada pensiju reformu, joprojām ir paredzams, ka pensiju izdevumu attiecība pret IKP vidējā termiņā palielināsies demogrāfisko tendenču dēļ, tostarp pieaugošā vecumatkarības koeficienta un 2019. gadā ieviesto un iepriekšējos gados atjaunoto priekšlaicīgas pensionēšanās shēmu ietekmes dēļ, lai gan minētās shēmas ir pakāpeniski samazinātas un 2026. gadā nav atjaunotas. Ar 2026. gada budžeta likumu ir ieviesti pasākumi, lai veicinātu dalību papildpensiju shēmās, kas var arī palīdzēt uzlabot pensiju adekvātumu, papildinot valsts pensijas. Tomēr līdz šim līdzdalība joprojām ir ierobežota (38,3 % no darbaspēka), proti, tikai 29 % dalībnieku ir jaunāki par 40 gadiem un pašnodarbināto personu līdzdalība ir minimāla. Tajā pašā laikā ir daļēji atjaunota automātiskā saikne starp pensionēšanās vecumu un paredzamo mūža ilgumu, savukārt trīs mēnešu pieauguma iesaldēšana attiecas tikai uz dažām darba ņēmēju kategorijām. Pasākumus pensiju sistēmas ilgtspējas nodrošināšanai var papildināt ar pasākumiem, lai veicinātu palikšanu darbaspēka sastāvā vēlākos posmos, tostarp, izmantojot elastīgu darba režīmu un vecumam pielāgotu pārvaldības politiku.

(23) Joprojām ir būtiski sistemātiski, jēgpilni un savlaicīgi iesaistīt vietējās un reģionālās pašvaldības, sociālos partnerus, pilsonisko sabiedrību un citas attiecīgās ieinteresētās personas, lai nodrošinātu plašu līdzdalību sekmīgā Savienības finansēšanas instrumentu īstenošanā, kā arī Eiropas pusgada kontekstā.

(24) Itālijā kohēzijas politikas programmu īstenošana, kas ietver atbalstu no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF), Eiropas Sociālā fonda Plus (ESF+) un Taisnīgas pārkārtošanās fonda (TPF), joprojām ir zem ES vidējā līmeņa gan projektu atlases, gan maksājumu ziņā. Ir svarīgi paātrināt centienus nodrošināt investīciju ātru īstenošanu, vienlaikus maksimāli palielinot to ietekmi uz vietas. Itālija joprojām saskaras ar īstenošanas problēmām, ko rada vājas administratīvās spējas, infrastruktūras projektu lēna īstenošana un vāja koordinācija starp centrālo, reģionālo un citiem pārvaldības līmeņiem, jo īpaši dažās politikas jomās, kas ir kopīgā atbildībā. Šīs problēmas kavē progresu nodarbinātības, prasmju un sociālās iekļaušanas jomā, vienlaikus arī kavējot investīcijas Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformā vai cenas ziņā pieejamos un ilgtspējīgos mājokļos. Turklāt Itālijai ir jāpaātrina TPF īstenošana, jo līdzekļi ir jāizmaksā līdz 2026. gada beigām. Ir būtiski nodrošināt, ka ātri un efektīvi tiek īstenotas jaunās investīcijas, ko Itālija identificējusi kohēzijas politikas fondu vidusposma pārskatīšanā, jo īpaši tās, kas saistītas ar piecām Vidusposma pārskatīšanas regulā ([17]) noteiktajām prioritātēm..

(25) Itālija saskaras ar vairākām problēmām, kas saistītas ar pētniecību un inovāciju, uzņēmumu izaugsmi un nebanku finansēm, industriālo stratēģiju, valsts pārvaldi, tieslietām un konkurenci. Tā saskaras arī ar problēmām, kas saistītas ar pielāgošanos klimata pārmaiņām, enerģētikas, atkritumu un ūdens nozarēm, kā arī darba tirgu, prasmēm, izglītību un veselību.

(26) Itālijas produktivitātes un izaugsmes potenciālu kavē ierobežotās publiskās un privātās investīcijas pētniecībā un izstrādē. Salīdzinājumā ar citām ES dalībvalstīm Itālijas publiskais atbalsts inovācijai, neraugoties uz tā neseno pieaugumu, nav tik visaptverošs un dāsns, un tai nāktu par labu stratēģiskāka resursu piešķiršana un publiskā un privātā sektora sadarbība saskaņā ar VTFSP saistībām. ANP un ES kohēzijas politikas līdzekļos ir iekļautas vairākas iniciatīvas, kuru mērķis ir atbalstīt sadarbību starp uzņēmumiem un akadēmiskajām aprindām, tomēr tās joprojām ir sadrumstalotas un tām trūkst saskaņotas valsts pārvaldības. Inovācijas iepirkumam, kas pašlaik attiecas tikai uz aizsardzības un zaļo nozari, varētu būt nozīmīga loma jaunuzņēmumu tirgu attīstībā, vienlaikus padarot publiskos izdevumus efektīvākus. Neraugoties uz zināmu pieaugumu 2025. gadā, universitāšu sistēmai ir ierobežoti resursi, un Itālijā ir viens no zemākajiem universitāšu izdevumu rādītājiem ESAO valstīs. Turklāt universitātēm un pētniekiem joprojām ir ierobežoti stimuli veikt pētniecības valorizācijas un tehnoloģiju nodošanas darbības. Pētnieka karjera ir lēna un neparedzama. 2025. gadā pieņemtā reforma ir palielinājusi pētnieku īstermiņa, ārštata līgumisko rīku skaitu, radot risku vēl vairāk ietekmēt pētnieku karjeras virzību. Tajā pašā laikā Itālija ar 2026. gada budžeta likumu ieviesa ārkārtas plānu pieņemšanai darbā, kuram būtu jāatbalsta dažu papildu pastāvīgo amata vietu izveide. Tomēr ir jāuzlabo darbā pieņemšanas plānošana ilgtermiņā, vienlaikus veicot pasākumus, lai paātrinātu pētnieku karjeras virzību. Lai gan tehnoloģiju nodošanas birojos vērojami uzlabojumi, tie joprojām ir salīdzinoši nelieli mēroga ziņā un tiem trūkst pietiekamu cilvēkresursu un finanšu resursu, lai atbalstītu pētniecības rezultātu pārvēršanu jaunās uzņēmējdarbības iespējās, un būtu jāstiprina arī sinerģijas ar iespējkapitāla ieguldītājiem. Stratēģiskās politikas akts 2026.–2028. gadam par zināšanu uzlabošanu un tehnoloģiju nodošanu, tiklīdz to pieņems, būs svarīgs solis uz priekšu, jo tajā ir noteiktas galvenās prioritātes un stratēģiskie intervences virzieni.

([17]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2025/1914 (2025. gada 18. septembris), ar ko groza Regulas (ES) 2021/1058 un (ES) 2021/1056 attiecībā uz īpašiem pasākumiem stratēģisku problēmu risināšanai vidusposma pārskatīšanas kontekstā.

(27) Itālijas vājais produktivitātes pieaugums var atspoguļot strukturālus ierobežojumus, kas saistīti ar salīdzinoši nelielu daļu pievienotās vērtības, ko rada lielie uzņēmumi, un mikrouzņēmumu un mazo uzņēmumu pārsvaru, kurus bieži pārvalda ģimenes un kuri nepietiekami izmanto profesionālās pārvaldības praksi, kavējot inovāciju un produktivitāti. Nodokļu politika, piemēram, vienkāršots vienreizēju fiksētu nodokļu režīms mikrouzņēmumiem un labvēlīgs nodokļu režīms mantotiem uzņēmumiem (kas prasa kontroles saglabāšanu uz pieciem gadiem), attur no konsolidācijas un izaugsmes. Tāpēc Itālija gūtu labumu no jaunuzņēmumu paplašināšanas un mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) apvienošanas veicināšanas, likvidējot regulatīvos un nodokļu šķēršļus, veicinot ārējos profesionālos vadītājus, vadītāju prasmju pilnveidi, stiprinot inovāciju un piekļuvi kapitāla tirgiem. Dažās no šīm jomām ir veikti pozitīvi pasākumi, piemēram, tiek īstenots tā dēvētais *Legge Capitali*, un nesen ir pieņemts ikgadējais likums attiecībā uz MVU un deleģētais akts attiecībā uz jaunuzņēmumu un inovatīvu MVU reformu. Itālijas lielajiem iekšzemes uzkrājumiem, kas ir būtisks ekonomiskais spēks, varētu būt lielāka nozīme izaugsmes un inovācijas finansēšanā, palīdzot uzņēmumiem paplašināties, ja tie tiktu labāk mobilizēti. Būtu jāturpina attīstīt Itālijas kapitāla tirgi un jāpalielina to dziļums un likviditāte, atbalstot pieprasījumu, veicinot jaunu kapitāla vērtspapīru iekļaušanu biržas sarakstā un veicinot uzņēmumu obligāciju emisijas. Nesen pieņemtā kapitāla tirgu un sabiedrību tiesību reforma ir solis pareizajā virzienā. Esošās garantiju shēmas un stimulus varētu pārorientēt, lai piešķirtu prioritāti un atbalstītu pieprasījumu pēc kapitāla tirgus instrumentiem. Piekļuve nebanku finansējumam joprojām ir īpaši ierobežota inovatīviem uzņēmumiem, jo kapitāla tirgus, jo īpaši vietējais iespējkapitāls, neraugoties uz to, ka tas pieaug, joprojām ir nepietiekami attīstīts. Tas jo īpaši ir saistīts ar institucionālo un korporatīvo ieguldītāju ierobežoto klātbūtni un nelielajām izstāšanās iespējām. Lai gan ir ieviestas vairākas iniciatīvas nolūkā atbalstīt iespējkapitāla un privātā kapitāla attīstību, turpmāki publiskie centieni būtu jākoncentrē uz agrīnā posma un riskantākiem tirgus segmentiem, kā arī uz institucionālo ieguldītāju piesaistīšanu un palielināšanu, izmantojot finanšu instrumentus un fonda fondu struktūras ar atbilstošiem riska mazināšanas elementiem. Palielinot vietējo institucionālo ieguldītāju, piemēram, pensiju fondu un jo īpaši apdrošinātāju, spēju ieguldīt aktīvu kategorijās ar ilgāku investīciju periodu, varētu uzlabot piekļuvi nebanku finansējumam.

(28) Itālijai joprojām raksturīga stagnējoša produktivitāte, kas atspoguļo arī lielas atšķirības starp ziemeļu un dienvidu reģioniem. Dienvidos mazāks vidējais uzņēmumu lielums un koncentrācija tradicionālajās nozarēs negatīvi ietekmē produktivitāti, savukārt infrastruktūras trūkums ierobežo konkurētspēju. Itālijai par labu nāktu inovācijas virzīta industriālā stratēģija, lai novirzītu resursus nozarēm un tehnoloģijām ar augstu pievienoto vērtību un veicinātu dienvidu attīstību, jo īpaši piešķirot resursus mazāk attīstītajiem reģioniem un pievēršoties stratēģiskām nozarēm. Lai gan baltā grāmata "Ražots Itālijā 2030" ir pirmais solis ceļā uz industriālās stratēģijas noteikšanu, problēmas joprojām sagādā skaidru politikas pasākumu īstenošana un rūpniecības politikas pārvaldības struktūras izveide. Baltajā grāmatā identificētajām 18 ražošanas ķēdēm (*Filiere produttive*) nāktu par labu stratēģiskā orientācija, tostarp koncentrēšanās uz nozarēm ar augstu pievienoto vērtību un teritoriālo tvērumu, lai izvairītos no iespējamā riska, ka publiskie centieni varētu tikt padarīti neselektīvi un neefektīvi. Saskaņā ar VTFSP mērķi ir vajadzīgi papildu centieni, lai racionalizētu un stabilizētu vairāk nekā 2 700 valsts un reģionālos stimulus un piešķirtu *ad hoc* resursus dienvidiem. Industriālajai stratēģijai nāktu par labu labāka koordinācija ar infrastruktūras un pētniecības investīciju plānošanu, kā arī vietēji orientētu politikas pasākumu kombināciju (piemēram, stimulu, telpiskās plānošanas un infrastruktūras attīstības) izmantošana, lai veicinātu rūpniecības izaugsmi un strukturālo pārveidi, jo īpaši dienvidos. Visbeidzot, būs vajadzīgi ilgstoši centieni, lai novērstu Itālijas pastāvīgo infrastruktūras plaisu starp ziemeļiem un dienvidiem, jo īpaši, pabeidzot liela mēroga projektus, kas sākti ANP un kohēzijas politikas ietvaros, galveno uzmanību pievēršot piekļuvei industriālajām zonām un "pēdējā kilometra" savienojamības uzlabošanai. Uzmanība jāpievērš arī autoceļu un ostu infrastruktūrai un multimodāliem loģistikas mezgliem, kā arī jāpieņem daudzgadu un multimodāla transporta stratēģija.

(29) Itālija ir panākusi ievērojamu progresu valsts pārvaldes efektivitātes uzlabošanā, kā arī vienkāršošanas centienos, ko atbalsta arī reformas un investīcijas saskaņā ar ANP. Tomēr joprojām ir iespējams veikt lielus uzlabojumus. Lai gan 41 % Itālijas uzņēmumu ziņo, ka ir neapmierināti (salīdzinājumā ar ES vidējo rādītāju, kas ir 24 %), to iedzīvotāju īpatsvars, kuri uzskata, ka valsts pārvaldes procedūras ir sarežģītas un apgrūtinošas, kopš 2023. gada ir samazinājies par 14 procentpunktiem, un tādējādi Itālija kopumā atbilst ES vidējam rādītājam (Itālija – 39 %, bet ES – 38 % 2025. gadā). Lai gan ir panākts zināms progress, tostarp, pateicoties ANP, būtu svarīgi vēl vairāk stiprināt visu platformu sadarbspēju un ieviešanu, lai uzlabotu cilvēkresursu pārvaldību, apmācību un civildienesta ierēdņu pieņemšanu darbā. Būtu lietderīgi arī veicināt horizontālo un vertikālo mobilitāti un vēl vairāk sekmēt snieguma izvērtēšanu, karjeras izaugsmi, stiprināt prasmju pilnveidi un pārkvalifikāciju, kā arī veicināt līdztiesību un iekļaušanu visos pārvaldes līmeņos saskaņā ar VTFSP saistībām. Itālija turpina vienkāršošanas centienus, izveidojot *Italia Semplice*, līdztekus jaunai sadarbspējīgai datu apmaiņas sistēmai visā esošajā uzņēmumiem domātajā vienas pieturas aģentūras sistēmā, taču ir jāturpina administratīvo procesu racionalizēšana, pamatojoties uz esošo platformu sadarbspējas panākšanu. Turklāt administratīvās spējas reģionos joprojām ir nevienmērīgas, ar ievērojamiem ierobežojumiem vietējā līmenī, jo īpaši dienvidos un tādās jomās kā digitalizācija, lēmumu pieņemšanas spēja un publisko finanšu pārvaldība, kā arī starp mazākām un lielākām pašvaldībām. Ir būtiski izstrādāt visaptverošu un strukturālu administratīvo spēju stratēģiju, pamatojoties uz ANP un kohēzijas politikas pasākumiem, tostarp valsts programmu spēju kohēzijai. Šajā stratēģijā varētu noteikt vairākus ANP pasākumus, kas izrādījušies efektīvi, atbalstot vietējo pārvaldi ANP projektu īstenošanā, vienlaikus novēršot teritoriālo atšķirību turpmāku palielināšanos. Lai gan labāk apgādāti reģioni balstās uz ANP pieredzi, reģioni ar mazākiem resursiem, jo īpaši dienvidos, gūtu labumu no aktīvāka un mērķtiecīgāka centrālās administrācijas atbalsta. Turklāt varētu būt lietderīgi veicināt administratīvo apvienību veidus, jo īpaši mazākām pārvaldes iestādēm, jo īpaši dienvidos.

(30) Saskaņā ar ANP Itālija īsteno visaptverošu reformu kopumu, lai palielinātu civiltiesību, krimināltiesību, maksātnespējas un nodokļu tiesvedības sistēmu efektivitāti. Tiesvedības biroju izveide un tiesvedības digitalizācija, kas sniedz organizatorisku un juridisku atbalstu tiesnešiem, ir palīdzējusi uzlabot tiesu efektivitāti. Tomēr problēmas joprojām pastāv. Nolēmumu pieņemšanas laiks strīdīgās civillietās un komerclietās pirmās instances tiesās 2024. gadā pieauga un joprojām ir viens no ilgākajiem ES. Laiks, kas vajadzīgs, lai pieņemtu lēmumu administratīvajās lietās pirmajā instancē, 2024. gadā samazinājās, taču tas joprojām ir viens no ilgākajiem ES. Tiesu biroja institucionalizācija un pasākumu stiprināšana, lai vēl vairāk samazinātu spiedienu uz tiesām un vidējo tiesas procesu ilgumu (piemēram, tādās pārslogotās tieslietu nozarēs kā miertiesa), vienlaikus turpinot novērst cilvēkresursu trūkumu (miertiesneši un tiesu darbinieki) un panākot tiesu sistēmas pilnīgu digitalizāciju, palīdzētu palielināt sistēmas efektivitāti, arī saskaņā ar Itālijas VTFSP saistībām.

(31) Labāku konkurences pamatnosacījumu nodrošināšana vairākās nozarēs un konkurences palielināšana gan *par tirgiem*, gan *pašos tirgos* ļautu efektīvāk piešķirt resursus, sniegtu labumu patērētājiem un veicinātu konkurētspēju un produktivitātes pieaugumu, tādējādi piesaistot arī jaunas investīcijas. Īstenojot ANP, Itālija ir panākusi progresu dažās svarīgās nozarēs, tostarp enerģētikas, transporta un vietējo sabiedrisko pakalpojumu jomās, un tā ir modernizējusi apvienošanās kontroles valsts noteikumus. Joprojām ir nepieciešamas turpmākas likumdošanas iniciatīvas attiecībā uz: i) konkurences nodrošināšanu enerģijas sadales koncesiju konkursos; ii) transportu, jo īpaši nolūkā pilnībā īstenot konkurenci veicinošas reformas dzelzceļa, autoceļu un ostu jomā, un iii) veselības aprūpi, jo īpaši nodrošinot konkurenci veicinošus principus un atklātus un pārredzamus konkursus. Turklāt atvērti un pārredzami konkursi par koncesijām, kuru termiņš beidzas, dažādās nozarēs (tostarp regulētās nozarēs), nodrošinātu tirgus sāncensību. Tas palielinātu konkurences spiedienu uz vēsturiskajiem operatoriem un novērstu to, ka investīcijas tiek aizkavētas, apturētas vai nepamatoti nodotas patērētājiem/lietotājiem. Visbeidzot, regulatīvie šķēršļi ietekmē ES iekšējo preču tirdzniecību, un valstu iepakojuma un marķēšanas noteikumi rada atbilstības nodrošināšanas slogu.

(32) Itālija saskaras ar vienu no augstākajām elektroenerģijas cenām ES, jo tā ir strukturāli atkarīga no dārgiem gāzes ģeneratoriem. Tas un jo īpaši paaugstinātā elektroenerģijas un gāzes cenu attiecība ir būtisks šķērslis elektrifikācijai gan mājsaimniecībām, gan rūpniecībai. Neraugoties uz ievērojamo neizmantoto potenciālu, atjaunīgo energoresursu izaugsme ir pārāk lēna, lai sasniegtu 2030. gada mērķrādītājus: atjaunīgo energoresursu apguves paātrināšana palīdzētu mazināt elektroenerģijas cenas vidējā termiņā. Šo mērķi atbalstītu pastāvīgs atbalsts, izmantojot atjaunīgo energoresursu un uzkrāšanas izsoles, kā arī "*Testo Unico*" atļauju piešķiršanas reformas pilnīga īstenošana arī reģionālā līmenī. Lai saskaņotu enerģijas nodokļus ar dekarbonizācijas mērķiem, elektroenerģijas nodokļu un nodevu, tostarp parafiskālo maksājumu ("*oneri generali di sistema*"), samazināšana un racionalizēšana mazinātu esošos šķēršļus elektrifikācijai, jo īpaši uzņēmumiem un rūpniecībai. Lai integrētu lielāku atjaunīgo energoresursu īpatsvaru, ir jāpaātrina investīcijas, kuru mērķis ir stiprināt elektrotīklu un mazināt pārslodzi, vienlaikus ierobežojot ietekmi uz patērētāju rēķiniem. Tas ietver investīcijas pārrobežu starpsavienojumos un sadales tīkla pieslēguma kavējumu novēršanu. Itālijai būtu arī jāturpina veicināt nefosilo elastību, piemēram, uzkrāšanas un pieprasījumreakcijas mehānismus.

(33) Itālija ir pakļauta smagām ekonomiskām sekām, ko rada klimata risku, jo īpaši hidroģeoloģisko apdraudējumu, saasināšanās, un pieejamie rādītāji liecina, ka dabas katastrofu postījumu attiecība pret IKP ir viena no augstākajām ES. Lai gan ir panākts progress nacionālā pielāgošanās plāna īstenošanā, izveidojot Valsts novērošanas centru attiecībā uz pielāgošanos klimata pārmaiņām, klimatadaptācijas politikas pārvaldība joprojām ir sadrumstalota starp iestādēm gan centrālā, gan vietējā līmenī. Pieejamās aplēses liecina, ka nākamajās desmitgadēs būs vajadzīgas ievērojamas investīcijas, lai pielāgotos klimata pārmaiņām. Konsolidēta plānošana attiecībā uz investīcijām klimatadaptācijā un hidroģeoloģisko risku mazināšanā varētu palīdzēt efektīvi risināt šo jautājumu. Lai gan obligātās apdrošināšanas pret dabas katastrofām nesenā ieviešana uzņēmumiem ir palīdzējusi novērst klimata risku apdrošināšanas aizsardzības nepietiekamību, būtu jāizpēta un jāīsteno taisnīgi un cenas ziņā pieejami risinājumi, lai novērstu atlikušo nepietiekamību. Pastiprināta augsnes noslēgšana saasina augsto uzņēmību pret hidroģeoloģiskajiem riskiem. Tāpēc efektīvs pretpasākums varētu būt arvien vairāk izmantot dabā balstītus risinājumus, ko atbalsta valsts inventarizācijas pārskata ieviešana un sistēmiskāka integrācija zemes izmantošanas plānošanā.

(34) Ūdens un atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras nepilnības, jo īpaši dienvidu reģionos, būtiski ietekmē vidi un vietējo sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas kvalitāti, radot ievērojamas izmaksas iedzīvotājiem un ieņēmumu zudumu Itālijas ekonomikā. Lai gan ar ANP un kohēzijas politikas fondu atbalstu atkritumu apsaimniekošanas un ūdensapgādes nozarēs ir veiktas ievērojamas investīcijas, ir svarīgi saglabāt progresu infrastruktūras nepilnību novēršanā.

(35) Ņemot vērā cilvēkkapitāla izšķirošo nozīmi Savienības konkurētspējas un stratēģiskās autonomijas uzlabošanā, Padome 2026. gadā ieteica dalībvalstīm rīkoties, lai steidzami risinātu savas ar cilvēkkapitālu saistītās strukturālās problēmas prasmju, izglītības un mācību jomā, kuras kavē konkurētspēju. Itālijai adresētie 2026. gada ieteikumi var palīdzēt īstenot Padomes ieteikumu par cilvēkkapitālu Savienībā.

(36) Strukturāli zema darbvietu kvalitāte, tostarp zemas algas, problēmas saistībā ar darbvietu un karjeras drošību, kā arī ar dzimumu līdztiesību, joprojām ir galvenie šķēršļi, attiecībā uz kuriem nepieciešama izlēmīga rīcība. Neraugoties uz neseno pieaugumu, Itālija ir viena no dalībvalstīm, kurā reālās algas kopš 2019. gada ir samazinājušās visvairāk. Lai gan algu pieaugumu ierobežo strukturāli zems produktivitātes pieaugums, algu stagnāciju saasina arī ar līgumiem saistīts dempings, līgumu atjaunošanas kavēšanās un otrā līmeņa kolektīvo līgumu ierobežota izmantošana, jo īpaši MVU vidū un dienvidos. Neraugoties uz samazināšanos, kas saistīta ar darba tirgus sašaurināšanos, ar terminētu līgumu nodarbināto darbinieku īpatsvars joprojām ir viens no augstākajiem ES. Itālijā joprojām ir arī viens no augstākajiem piespiedu nepilna laika un pagaidu darba līgumu īpatsvariem, kas nesamērīgi ietekmē sievietes, jauniešus un migrantus. Pāreja no pagaidu uz pastāvīgām darbvietām joprojām ir krietni zem ES vidējā rādītāja. Pasākumi un iniciatīvas, kuru mērķis ir novērst darba tirgus segmentāciju un atbalstīt efektīvu koplīguma sarunu iznākumu, būtu ļoti svarīgi, lai atbalstītu adekvātu algu pieaugumu un uzlabotu vispārējo darbvietu kvalitāti. Sieviešu līdzdalība darba tirgū un nodarbinātības līmenis, tostarp nepilnas slodzes nodarbinātība, uzrāda vislielākās atšķirības salīdzinājumā ar šādiem līmeņiem vīriešiem ES. To veicina dienvidu reģioni, kuriem raksturīgs arī zemākais bērnu aprūpes nodrošinājums. Ilgtermiņa aprūpes vajadzības pieaug, savukārt pakalpojumu sniegšana nespēj uzturēt šādu tempu, jo īpaši dienvidu reģionos. Lai gan ir panākts ievērojams progress bērnu aprūpes seguma paplašināšanā valsts līmenī, ir vajadzīgi turpmāki centieni, lai paplašinātu kvalitatīvus bērnu aprūpes un ilgtermiņa aprūpes pakalpojumus reģionos ar viszemāko segumu, vienlaikus nodrošinot pieejamību cenas ziņā.

(37) Pamatojoties uz nesenajām ANP reformām, ir jāturpina risināt plaši izplatīto un pieaugošo nedeklarēta darba problēmu, lai veicinātu darbvietu kvalitāti un godīgu konkurenci starp uzņēmumiem. Darba inspekcijas efektivitāte un administratīvās spējas būtu jāpalielina, uzlabojot darba apstākļus, kuru mērķis ir palielināt profesijas pievilcību, kā arī veicot turpmāku datu apmaiņu un koordināciju starp struktūrām, kas veic inspekcijas. Visvairāk skartās nozares, piemēram, mājsaimniecības darbs un lauksaimniecība, gūtu labumu no mērķtiecīgām intervencēm, tostarp preventīviem pasākumiem. Būtu jārisina darbaspēka ekspluatācijas problēma, kas īpaši skar migrantus, tajā skaitā uzlabojot piekļuvi pastāvīgai nodarbinātībai tiem, kuri jau atrodas Itālijā, un nodrošinot cietušo pienācīgu aizsardzību un informētību, kā arī novēršot nepiemērotus mājokļu apstākļus, jo īpaši lauksaimniecībā strādājošajiem.

(38) Pieaugušo pamatprasmes joprojām ir vienas no zemākajām ES, makroekonomikas prasmju neatbilstība ir viena no augstākajām un tajā pašā laikā zema un sarūkoša pieaugušo dalība apmācībā vēl vairāk kavē cilvēkkapitāla attīstību un līdz ar to produktivitāti. Itālija pēdējos gados ir veikusi attiecīgas reformas un ieguldījusi pieaugušo izglītībā, jo īpaši ANM kontekstā. Tomēr joprojām pastāv šķēršļi apmācībai, jo īpaši pārkvalifikācijai un ilgākām mācību programmām. Pamatojoties uz aktīvas darba tirgus politikas un pēdējos gados ieviesto mācību pasākumu rezultātu rūpīgu un pastāvīgu novērtējumu, integrētā sistēma, kas nodrošina atbalstu bezdarba gadījumā, sociālos pakalpojumus un apmācību, ir jāatbalsta ar ilgtspējīgu finansējumu pēc 2026. gada. Būtu vēl vairāk jāsamazina šķēršļi, kas kavē apmācības, tostarp profesionālās izglītības un apmācības, apguvi. Ņemot vērā lielās reģionālās atšķirības pieaugušo izglītības un nodarbinātības rezultātu ziņā, ir būtiski mērķtiecīgāk virzīt aktivizēšanas pasākumus. Būtiska nozīme ir arī prasmju apzināšanas un prognozēšanas uzlabošanai. Šajā ziņā reģionālie novērošanas centri gūtu labumu no integrētas valsts sistēmas turpmākas pilnveides, kas prasmju piedāvājumu saskaņo ar pieprasījumu, izmantojot vietējā darba tirgus datus un MI rīkus. Prasmju prognozēšanas un nodrošināšanas pārvaldības modeli varētu stiprināt, galveno uzmanību pievēršot apmācības efektivitātei un kvalitātes nodrošināšanai un padziļinot sadarbību starp apmācības sniedzējiem, sociālajiem partneriem un darba devējiem, pamatojoties, piemēram, uz "*Fondi Interprofessionali*" sekmīgo pieredzi.

(39) Ir vajadzīgi turpmāki centieni, lai novērstu Itālijas vājos un nevienmērīgos izglītības rezultātus un uzlabotu terciārās izglītības absolventu nodarbināmību. Kopumā ir būtiski samazinājusies priekšlaicīga mācību pārtraukšana, taču mācīšanās rezultāti nav atjaunojušies pirmspandēmijas līmenī un joprojām ir nestabili. Dienvidos 46 % skolēnu neiegūst pamatprasmes, un nelabvēlīgā situācijā esošiem skolēniem ir aptuveni trīs reizes lielāka iespējamība, ka viņu sniegums būs sliktāks nekā viņu vienaudžiem, kuri nav nelabvēlīgā situācijā. Varētu palīdzēt lielāka koncentrēšanās un mērķtiecīga intervence attiecībā uz skolām ar vissliktākajiem rādītājiem, tostarp stimuli pieredzējušu skolotāju piesaistīšanai, pilna laika izglītības paplašināšana, ANM infrastruktūras investīciju piesaistīšana un veiksmīgu iniciatīvu, piemēram, "*Piano Estate*", "*Agenda Sud*" un "*Agenda Nord*" izvēršana. Piesaistot ANP investīcijas, mācību programmām nāktu par labu uz prasmēm balstīta pieeja. Ņemot vērā sākotnējos pozitīvos rezultātus, izglītības cikla strukturālās reformas izstrādē būtiska nozīme būs arī 4 gadu vidusskolu reformas izmēģinājuma projekta turpmākai novērtēšanai. Būtiski ir arī palielināt skolotāja profesijas pievilcību. Pamatojoties uz ANP skolotāju profesijas reformu, ir vajadzīgi stabilāki nodarbinātības apstākļi skolotājiem, kas nav štata skolotāji, skaidrāka saikne starp algām, kvalifikāciju un sniegumu, kā arī spēcīgāka profesionālā pilnveide un mobilitāte. Itālijā to 25–34 gadus veco personu īpatsvars, kurām ir terciārā izglītība, kā arī neseno absolventu nodarbināmība joprojām ir viena no zemākajām ES, ko veicina ilgs absolvēšanas laiks, augsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas rādītājs, zems izglītības ienesīgums un liela prasmju neatbilstība. Balstoties uz ANP centieniem, tostarp nolūkā stiprināt *STEM*, digitālās un ar MI saistītās kompetences visos izglītības līmeņos, kā arī uz gaidāmo vidējās izglītības mācību programmu pārskatīšanu, ir vajadzīgas turpmākas reformas, tostarp Itālijas universitāšu sistēmas saskaņošana ar Eiropas standartiem, ierobežojot bezmaksas eksāmenu atkārtošanu, ieviešot minimālās kredītpunktu un apmeklējuma prasības, sasaistot uz *ANVUR* ([18]) balstītu finansējumu ar kursu novērtējumiem un pabeigšanas rādītājiem un paplašinot orientāciju pārejai no vidējās uz terciāro izglītību un *STEM* popularizēšanu (jo īpaši sieviešu vidū). Transversālu un uz darbu orientētu prasmju iekļaušana universitāšu programmās un lielākas iespējas izmantot darba vidē balstītas mācības, it īpaši profesionālajā izglītībā un apmācībā un obligātajā praksē universitātes līmenī, var atbalstīt absolventu nodarbināmību un labāk saskaņot prasmju piedāvājumu ar darba tirgus vajadzībām.

([18]) *ANVUR* (*Agenzia Nazionale di Valutazione del Sistema Universitario e della Ricerca*) ir Itālijas universitāšu un pētniecības sistēmu novērtēšanas valsts aģentūra.

(40) Piekļuve veselības aprūpei Itālijā pēdējos gados ir pasliktinājusies – pieaug publisko veselības aprūpes pakalpojumu gaidīšanas rindas un personīgie izdevumi ievērojami pārsniedz ES vidējo rādītāju, pastāv ievērojamas teritoriālās atšķirības veselības aprūpes sniegšanā, kā arī trūkst veselības aprūpes darbinieku. 2022. gada teritoriālās veselības aprūpes reformas izvēršana, kuras mērķis ir reorganizēt teritoriālos veselības aprūpes pakalpojumus, izmantojot jaunās veselības aprūpes iestādes, būtu jāturpina, nodrošinot visu jauno iestāžu (kopienas veselības aprūpes centru un kopienas slimnīcu) pabeigšanu un darbības uzsākšanu vietējā līmenī, kā arī veselības aprūpes personāla strukturālu integrāciju šajās iestādēs, sadarbspējīgu digitālo veselības aprūpes sistēmu pilnīgu ieviešanu, lai garantētu aprūpes nepārtrauktību visās veselības aprūpes struktūrās, un pastāvīgu finansējumu telemedicīnas un mājas aprūpes pakalpojumiem. Teritoriālā veselības aprūpes reforma būtu jāīsteno sinerģijā ar 2015. gada stacionārās aprūpes reformu un jāpapildina ar papildu mērķtiecīgu politiku, lai efektīvi nodrošinātu vienlīdzīgu piekļuvi veselības aprūpei Itālijas iekšējās teritorijās. Izšķiroši svarīgi ir arī novērst veselības aprūpes personāla trūkumu, jo īpaši izmantojot veselības aprūpes darbaspēka plānošanas modeli, lai novērtētu un prognozētu reģionālo sadalījumu, virzītu mērķtiecīgas investīcijas un sniegtu labāku informāciju, kas ir speciālistu izglītības un apmācības politikas pamatā. Turklāt būtu jāuzlabo galveno profesiju, jo īpaši medmāsu, ģimenes ārstu, neatliekamās palīdzības ārstu, pievilcība, uzlabojot darba apstākļus, karjeras stimulus, garantētu drošību un tiesisko aizsardzību, kā arī augstākas kvalitātes specializācijas kursus. Visbeidzot, būtu jānodrošina Rindu pārvaldības plāna pilnīga īstenošana, jo īpaši novēršot rindu platformas trūkumus, tajā skaitā izmantojot uzlabotus datu vākšanas mehānismus, un pieņemot attiecīgos dekrētus, it īpaši tos, kuros definētas darbaspēka vajadzības un noteiktas tehniskās pamatnostādnes reģionālajām rezervēšanas sistēmām (*CUP*).

(41) Neraugoties uz nesenajiem uzlabojumiem, nabadzības un sociālās atstumtības riski Itālijā saglabājas salīdzinoši augsti, jo īpaši bērniem un ģimenēm, savukārt teritoriālās atšķirības palielinās. Absolūtā nabadzība pēdējos gados ir sasniegusi vēsturiski augstu līmeni, 2024. gadā skarot 8,4 % mājsaimniecību, tostarp 13,8 % bērnu. Reģionālās atšķirības ir milzīgas, un nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļauto cilvēku skaits salās ir aptuveni četras reizes lielāks nekā ziemeļaustrumos. Sociālās aizsardzības nepilnības, jo īpaši attiecībā uz darba ņēmējiem, kuri nodarbināti uz nestandarta līguma pamata, pašnodarbinātām personām, bezdarbniekiem un personām ārpus darba tirgus, apvienojumā ar pastāvīgiem trūkumiem pamatpakalpojumu sniegšanā turpina palielināt nabadzības un sociālās atstumtības risku. Neraugoties uz zināmu pozitīvu ietekmi, ko rada uz iemaksām balstīti pabalsti, sociālie pārvedumi, kas nav pensijas, samazina nabadzību mazāk nekā vidēji ES un 2025. gadā vēl vairāk pavājinājās. Reformētā minimālo ienākumu shēma (*Assegno di Inclusione* 2023) ir samazinājusi adekvātumu un tvērumu, ko daļēji kompensē 2025. un 2026. gadā veiktās reformas. Lai gan nesenie politikas centieni atbalstīt ģimenes ir solis pareizajā virzienā, bērnu nabadzības novēršanu vēl vairāk veicinātu pilna laika izglītības paplašināšana un ilgtspējīga finansējuma nodrošināšana skolu ēdnīcām, pamatojoties uz ANM investīcijām infrastruktūrā un saskaņā ar ES nabadzības novēršanas stratēģiju un Eiropas Garantiju bērniem. Turklāt bezpajumtniecība joprojām ir pastāvīga un smaga parādība, un ir plašas iespējas paplašināt intervences pasākumus "mājoklis pirmajā vietā". Visbeidzot, joprojām pastāv būtiskas problēmas sociālās palīdzības pakalpojumu sniegšanā. Skaidri pakalpojumu mērķrādītāji, stingrāka uzraudzība un labāka koordinācija valsts līmenī, kā arī pienācīgs un prognozējams finansējums palīdzētu paplašināt pakalpojumu pieejamību un samazināt teritoriālo nevienlīdzību. Šo problēmu risināšana arī palīdzētu atbalstīt augšupēju sociālo konverģenci atbilstoši Komisijas dienestu sociālās konverģences sistēmas otrā posma valstu analīzei ([19]).

(42) Ņemot vērā ciešās savstarpējās saiknes starp eurozonas dalībvalstu tautsaimniecībām un to kolektīvo devumu ekonomiskās un monetārās savienības darbībā, Padome eurozonas dalībvalstīm 2026. gadā ieteica rīkoties, tai skaitā izmantojot ANP, lai īstenotu 2026. gada ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku. Attiecībā uz Itāliju 1. ieteikums palīdz īstenot pirmo, otro, trešo un piekto ieteikumu par eurozonu, 2. ieteikums palīdz īstenot ceturto ieteikumu par eurozonu, 3. ieteikums palīdz īstenot septīto un desmito ieteikumu par eurozonu, 4. ieteikums palīdz īstenot astoto ieteikumu par eurozonu, 5. ieteikums palīdz īstenot septīto ieteikumu par eurozonu un 6. ieteikums palīdz īstenot piekto ieteikumu par eurozonu.

([19]) SWD(2026) 122 – Otrā posma valstu analīze par sociālo konverģenci saskaņā ar sociālās konverģences sistēmu (*SCF*), 2026.

(43) Ņemot vērā Komisijas sagatavoto padziļināto pārskatu un tā secinājumus par nelīdzsvarotības pastāvēšanu, ieteikumi saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 6. pantu ir atspoguļoti 1., 2., 3., 4. un 6. ieteikumā. 1. ieteikumā minētā politika palīdz novērst nelīdzsvarotību, kas saistīta ar valsts parādu. Politikas, kas minētas 1., 2., 3., 4. un 6. ieteikumā, palīdz novērst neaizsargātību, kas saistīta ar vāju produktivitātes pieaugumu, kas savukārt atbalsta potenciālo IKP pieaugumu, un tādējādi arī palīdz īstenot 1. ieteikumu. 1., 2., 3., 4. un 6. ieteikums palīdz gan novērst nelīdzsvarotību, gan īstenot 2026. gada ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku saskaņā ar 43. apsvērumu,

AR ŠO IESAKA Itālijai 2026. un 2027. gadā rīkoties šādi.

1. Nodrošināt, ka neto izdevumi atbilst korektīvajiem pasākumiem, ko Padome ieteica 2025. gada 21. janvārī, ņemot vērā Komisijas 2025. gadā reģistrēto novirzi attiecībā pret ieteikto neto izdevumu maksimālo apjomu. Palielināt kopējos aizsardzības un drošības izdevumus un gatavību, vienlaikus nodrošinot parāda ilgtspēju un izdevumu efektivitāti, kā arī pakāpeniski pielāgojot budžetu, lai uzturētu strukturāli lielākus aizsardzības izdevumus. Nodrošināt, ka pasākumi, kuru mērķis ir mazināt enerģijas cenu kāpuma ietekmi, ir pagaidu pasākumi, kas vērsti uz neaizsargātu mājsaimniecību aizsardzību vai energoietilpīgu uzņēmumu vajadzību risināšanu, saglabā stimulus taupīt enerģiju, un ka to fiskālās izmaksas ir saderīgas ar saistībām, kas paredzētas ES fiskālajā sistēmā. Turpināt īstenot reformu un investīciju kopumu, kas ir pagarinātā pielāgošanās perioda pamatā, kā Padome ieteikusi 2025. gada 21. janvārī. Saskaņā ar fiskālās ilgtspējas mērķiem padarīt nodokļu sistēmu labvēlīgāku ilgtspējīgai izaugsmei, vienlaikus nodrošinot taisnīgumu, tajā skaitā turpinot apkarot nodokļu nemaksāšanu un samazinot atlikušos nodokļu izdevumus, tostarp tos, kas saistīti ar pievienotās vērtības nodokli un videi kaitīgām subsīdijām. Atjaunināt kadastrālās vērtības, pamatojoties uz vidēja termiņa fiskāli strukturālā plāna saistībām, kā daļu no plašākas ar mājokļiem saistītās politikas pārskatīšanas. Pastiprināt centienus ar mērķi uzlabot publisko izdevumu lietderību un efektivitāti. Risināt demogrāfiskās problēmas, lai mazinātu ietekmi uz potenciālo izaugsmi un pensiju sistēmas ilgtspēju, arī piesaistot un saglabājot kvalitatīvu darbaspēku un veicinot vecāka gadagājuma darbaspēka līdzdalību, jo īpaši dienvidos.

2. Nodrošināt saskaņā ar Atveseļošanas un noturības mehānismu īstenoto reformu un investīciju nepārtrauktību. Paātrināt kohēzijas politikas programmu īstenošanas centienus, attiecīgā gadījumā balstoties uz pārdali stratēģiskajām prioritātēm un elastības iespējām, par kurām panākta vienošanās kohēzijas politikas satvara vidusposma pārskatīšanā.

3. Atbalstīt pētniecību un inovāciju, tostarp, stiprinot inovācijas iepirkumu, palielinot universitāšu uzsvaru uz pētniecības un pētnieku karjeras komercializāciju. Veicināt uzkrājumu mobilizāciju, kapitāla tirgu paplašināšanos un uzņēmumu izaugsmi un apkopošanu, tajā skaitā atbalstot korporatīvo un institucionālo ieguldītāju lomu iespējkapitālā un privātajā kapitālā, kā arī atvieglojot jaunu uzņēmumu iekļaušanu biržas sarakstā un uzņēmumu obligāciju emisiju. Īstenot rūpniecības stratēģiju ar mērķi arī samazināt teritoriālās atšķirības, racionalizējot pašreizējos politikas pasākumus un ņemot vērā galvenos infrastruktūras projektus.

4. Vēl vairāk palielināt valsts pārvaldes efektivitāti, kā arī vēl vairāk pastiprināt administratīvās spējas, īpaši vietējā līmenī un dienvidos. Vēl vairāk samazināt tiesu sistēmas neizskatīto lietu skaitu un nolēmumu pieņemšanas laiku. Novērst atlikušos konkurences ierobežojumus, tostarp transporta un elektroenerģijas nozarēs, un novērst atlikušos šķēršļus brīvai preču apritei.

5. Paātrināt elektrifikāciju un pastiprināt centienus atjaunīgās enerģijas izvēršanai un uzglabāšanai, arī pilnībā ieviešot atļauju piešķiršanas reformas, jo īpaši pašvaldību līmenī, un ieguldot elektrotīklā. Turpināt novērst ar klimatu saistītos riskus un mazināt to ekonomisko ietekmi, tostarp ar lielākas institucionālās koordinācijas, dabā balstītu risinājumu un klimata apdrošināšanas seguma palīdzību. Novērst atlikušās nepilnības ūdens un atkritumu apsaimniekošanā, samazinot infrastruktūras nepilnības, jo īpaši dienvidu reģionos.

6. Turpināt veicināt darbvietu kvalitāti, vēl vairāk samazinot darba tirgus segmentāciju un atbalstot efektīvu koplīguma sarunu iznākumu un adekvātas algas. Atbalstīt dalību darba tirgū, tostarp, uzlabojot aktīvu darba tirgus politiku un piekļuvi cenas ziņā pieejamiem un kvalitatīviem aprūpes pakalpojumiem, ņemot vērā teritoriālās atšķirības. Uzturēt centienus novērst nedeklarētu darbu. Turpināt veicināt PIA un pieaugušo izglītību, tostarp, stiprinot apmācību darbvietā un prasmju apzināšanu. Uzlabot izglītības rezultātus, galveno uzmanību pievēršot pamatprasmēm un terciārās izglītības atbilstībai darba tirgus vajadzībām. Uzlabot savlaicīgu piekļuvi cenas ziņā pieejamai veselības aprūpei, arī novēršot trūkumu galvenajās veselības aprūpes profesijās. Turpināt uzlabot sociālās aizsardzības segumu un adekvātumu, kā arī piekļuvi sociālajiem pakalpojumiem cilvēkiem neaizsargātās situācijās, jo īpaši bērniem, vienlaikus saglabājot fiskālo ilgtspēju.

Briselē, 2026. gada 10. jūlijā

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs

S. HARRIS